

Motion till riksdagen 2008/09:Ju23

av Christer Engelhardt (s)
med anledning av prop. 2008/09:165

En långsiktigt hållbar organisation för de allmänna förvaltningsdomstolarna i första instans

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att behålla Länsrätten i Gotlands län på Gotland.

Motivering

Domstolsverket har på uppdrag av regeringen genomfört en utredning av länsrättsorganisationen och lämnat förslag till en ny organisation. Utredningen innehåller förslag om sammanslagningar och nya placeringar av länsrätterna. Enligt utredningens förslag ska Länsrätten i Gotlands län slås samman med Länsrätten i Stockholm, vilket också regeringen föreslår i proposition 2008/09:165 En långsiktigt hållbar organisation för de allmänna förvaltningsdomstolarna i första instans. Regeringen skriver i propositionen att "Länsrätten i Stockholms län och Länsrätten i Gotlands län bör läggas samman till en domstol med kansli i Stockholm". Det innebär i praktiken att länsrätten på Gotland läggs ned. Av de fem remissinstanserna, Länsrätten i Stockholms län, Gotlands tingsrätt, Länsrätten i Gotlands län, Länsstyrelsen i Gotlands län och Gotlands Kommun, är det endast Länsrätten i Stockholms län som tillstyrker utredningens och därmed även regeringens förslag.

För Region Gotland är det viktigt att det finns en förvaltningsdomstol placerad på ön.

Länsrätten på Gotland finns i dag i gotlänningarnas närhet och avståndet är kort. Men om länsrätten slås samman med Länsrätten i Stockholm innebär det längre och dyrare resor för gotlänningarna. Det större avståndet är inte rimligt och äventyrar allmänhetens förtroende för rättssamhället. Gotlänningarnas

Fel! Okänt namn på

enda möjlighet att snabbt ta sig till Stockholm är i praktiken flyget, eftersom färjeförbindelserna under en stor del av året är så få per dygn. Det är ett alternativ som är förknippat med stora kostnader för den enskilde, eftersom regeln är att den klagande parten får stå för sina kostnader själv. Dessutom ökar kostnaderna för samhället vad gäller utlägg och tidsspillan för offentliga biträden. Tidsskäl och ekonomiska skäl får inte förhindra någon av parterna i ett mål att begära muntlig förhandling. Det skulle hota en viktig del av det svenska rättssamhället. Det är viktigt att samhället kan erbjuda sina medborgare bra service. Att snabbt och enkelt komma i kontakt med länsrätten är viktigt ur ett medborgarperspektiv. Därför kommer flyget eller övernattningsalternativ att vara de enda rimliga alternativen vid muntlig förhandling om en sammanslagning sker. Ur ett rättssäkerhetsperspektiv är en sammanslagning negativ då avstånden ökar och tilltron till rättsväsendet ifrågasätts av den enskilda medborgaren. Det är även en negativ förändring för många företagare och myndigheter då närheten till förvaltningsdomstolen minskar. Det finns en stark folkopinion och politisk enighet på Gotland för att behålla länsrätten.

Att slå samman Länsrätten i Gotlands län med Länsrätten i Stockholm innebär att de ca 800–1 000 mål som årligen hanteras på Gotland ska läggas till de ca 28 000 ärenden som hanteras i Stockholm. Handläggningstiderna skulle bli betydligt längre än i dagsläget, vilket är till nackdel för gotlänningarna. Mål som rör tvångsvård, som exempelvis psykiatrimål och mål enligt lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga och övriga tvångsmål, är sådana som enligt lag ska handläggas inom en viss kortare tid och som inte är lämpliga att hanteras via telefon och videoteknik.

Länsrätten på Gotland är trots sin litenhet en mycket väl fungerande domstol, lokalt förankrad och lättillgänglig för gotlänningarna. Då Gotland nu blivit en egen region skulle en nedläggning av den ena av två domstolar medföra en förlust av en kvalificerad arbetsplats med stort symbolvärde. Det vore därför märkligt om regionen framtogs sin förvaltningsdomstol. Länsrätten på Gotland har bra kompetens och funktionella lokaler. Det vore olyckligt om inte samarbetet med tingsrätten tillvaratas och vidareutvecklas i stället för att avvecklas. Det pågår för närvarande ett arbete för att skapa en förstärkt och gemensam administrativ funktion. De två domstolarna är viktiga för Gotland med dess speciella geografiska förutsättningar.

Det är viktigt att statlig verksamhet finns placerad även utanför Stockholm. Regionalt placerad statlig verksamhet har en mycket stor betydelse då den utgör en plattform för andra satsningar i regionen. Det är också viktigt att det finns en bra administrativ infrastruktur vad gäller statlig service gentemot medborgarna och näringslivet även regionalt.

Stockholm den 2 april 2009

Christer Engelhardt (s)